

ARBETARSKYDDSFÖRVALTNINGEN

ANVISNINGAR FÖR ANSÖKAN OM TILLSTÅND FÖR ASBESTSANERING

Bestämmelser om asbestsanerares behörighet, tillstånd för asbestsanering och register i anslutning till dem finns i lagen om om vissa krav på asbestsanering (684/2015) <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2015/20150684>.

Om asbestsanering har det också utfärdats en förordning av statsrådet (798/2015) <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2015/20150798>.

Asbestsanering får utföras av fysiska personer, som t.ex. privatpersoner eller näringsidkare samt juridiska personer, som t.ex. aktieföretag, andelslag och offentliga sammanslutningar som har beviljats tillstånd för asbestsanering.

Ansökan om tillstånd för asbestsanering lämnas till ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. Ansökan om tillstånd kan lämnas skriftligen eller via den elektroniska tjänsten.

Sökande ska lämna in en omsorgsfullt ifylld ansökan tillsammans med bilagorna som anges här nedan till regionförvaltningsverket. Ansökningsblanketten finns på webbplatsen www.tyosuojelu.fi.

Om ansökan inte är fullständig begär tillståndsmyndigheten sökande att komplettera den. Om de förutsatta tilläggsutredning inte lämnas in till tillståndsmyndigheten inom utsatt avslås ansökan och en lagstadgad handläggningsavgift tas ut.

Innan tillståndet beviljas förrättar ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket en arbetarskyddsinspektion. I samband med inspektionen utreds om sökande har tillgång till sådana anordningar och redskap som behövs för en säker asbestsanering samt serviceutrymmen för dem.

För handläggningen av tillståndsärendet tar tillståndsmyndigheten ut en handläggningsavgift på 700 € i enlighet med statsrådets förordning om regionförvaltningsverkets avgifter 2018.

Tillståndet är nationellt.

Nya aktörer beviljas tillstånd för tre år. Därefter, när verksamheten är etablerad och har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, beviljas tillstånd som gäller tills vidare.

Sökande, som tidigare har haft bemyndiganden, beviljas tillstånd som gäller tills vidare, om verksamheten hittills har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

Ansökningsblankett: [Blankett för ansökan om tillstånd för asbestsanering](#).

Den som undertecknar ansökan ska ha prokuratorätt av arbetsgivaren.

1 Sökandes kontaktuppgifter

I kontaktuppgifterna anges sökandes personbeteckning eller registernummer (FO-nummer).

Om sökande inte har ett finskt FO-nummer eller en finländsk personbeteckning anges motsvarande utländskt registreringsnummer.

Till ansökan ska fogas sökandes personuppgifter, när det gäller aktiebolag verkställande direktörens personuppgifter och personuppgifterna för personer som ingår i förvaltningsorganen, för öppna bolags del bolagsmännen och för kommanditbolags del de ansvariga bolagsmännen.

Personuppgifter betyder namn och personbeteckning.

Tillståndsmyndigheten kontrollerar att sökande inte är försatt i konkurs och att handlingsbehörigheten inte har begränsats. För de ansvarigas del kontrolleras att deras handlingsbehörighet inte har begränsats och att intressebevakare inte har utsetts samt att de inte har försatts i personlig konkurs eller har meddelats näringsförbud.

2 Anordningar och redskap

Den som söker tillstånd för asbestsanering ska visa att han eller hon har beredskap att utföra asbestsanering med avskärningsmetoden.

Asbestsanering förutsätter att det finns tillgång till anordningar och redskap med vilka asbestsanering kan utföras med avskärningsmetoden.

För luftbehandlingsmaskinernas del innebär det här att sökande ska ha tillgång till åtminstone följande maskiner och bruks- och skyddsanvisningar:

- **undertrycksapparat**

Undertrycksanordningens sugkraft och undertryck ska vara tillräckliga och anordningen dimensionerad så att exponeringsområdet kan avskiljas lufttätt från den övriga arbetsmiljön med en tryckskillnad på minst fem och vid rivning av krokidolit minst tio pascal.

Mikrofiltret ska bytas enligt tillverkarens instruktioner eller med 500 timmars mellanrum. Då tillverkaren av anordningen utarbetar sina instruktioner ska han eller hon säkerställa att volymströmmen, då filtren underhålls enligt instruktionerna, genom anordningen i bruk inte sjunker lägre än 0,6 gånger luftströmmen från en med rena filter försedd vakuomalstrare.

- **punktutsugningsystem försett med grovavskiljare, punktsug eller högeffektivsugare**

Punktutsugningssystemet ska vara så planerat att asbestdammet som orsakats av de dammande arbetsredskapen samlas upp så bra som möjligt och att asbestavfall och -damm som samlat sig på ytorna avlägsnas. I systemet ska ingå en centralanordning försedd med grov- och mikrofilter och fläkt, grovskiljare, sugslangar samt sugdysor och punktutsug för arbetsredskap

Anläggningens sugeffekt ska vara minst 300 watt och den bör kunna vinna 20 kilopascals tryckförlust.

Punktutsugningssystemets dammintagningsförmåga ska vara minst 50 kg.

- **dammsugare avsedd för rengöring av anordningar och kläder**

Sugeffekten ska vara minst 100 watt hos den dammsugare som används i den inre luftslussen vid rengöring av kläder, utrustning och arbetstagare samt vid underhåll av maskiner, anordningar och arbetsredskap.

- **anordning som följer med tryckskillnadstabiliteten och som registrerar och slår larm när tryckskillnaden underskrids på exponeringsområdet**

Dammavskiljningssystemet hos anordningarna för luftbehandling ska i användningsförhållanden avskilja minst 99,97 % av sugluftens dammpartiklar när partiklarnas aerodynamiska diameter är 0,3 µm. Anordningarna får inte läckpunkter som låter dammet sprida sig förbi oljefiltersystemet till rena utrymmen.

För att skydda mikrofiltret ska dammavskiljningssystemet ha åtminstone ett grövre förfilter.

Innan asbestsaneringen inleds ska sökande med hänsyn till verksamhetens omfattning ha tillgång till tillräcklig mängd personliga skyddsutrustningar.

I ansökan ska anges uppgifter (handelsnamn) om anordningar och redskap.

Om sökande inte själv äger anordningarna och redskapen ska avtalet om hyrning av utrustning fogat till ansökan.

3 Serviceutrymmen

Förutsättning för att bemyndigande ska beviljas är att underhållet av luftbehandlingsmaskinerna har ordnats. Serviceutrymmet ska vara ett separat utrymme som lämpar sig för underhåll och i vilket undertryck kan skapas så att asbestdamm inte kan spridas i miljön. För att underhållet av anordningarna ska kunna ordnas så här, måste sökande ha sådan utrustning som behövs för att skapa undertryck i utrymmet och för rengöringen av det. Det är också möjligt att sluta ett serviceavtal om underhållet med ett företag som har bemyndigande för asbestsanering.

Underhåll och rengöring av maskiner och anordningar som används vid asbestsanering och som ger upphov till damm är asbestsanering och saneringen ska

utföras i utrymmen som reserverats för ändamålet. Arbetsgivaren ska alltid ha tillgång till utrymmet.

Serviceutrymmet ska vara ett separat utrymme som lämpar sig för underhåll och i vilket undertryck kan skapas så att asbestdamm inte kan spridas i miljön. För att underhållet av anordningarna ska kunna ordnas så här, måste sökande ha sådan utrustning som behövs för att skapa undertryck och för rengöring.

Utrymmet ska uppfylla följande krav:

- Utrymmet ska vara varm och hållbart konstruerat (skivkonstruktioner, inte plastväggar).
- Golvet och väggskivorna ska vara ytbehandlade så att de håller rengöring med vatten. Väggen ska ha tvättbar ytbeläggning på åtminstone stänkhöjd (1,5 m) från golvytan.
- Det ska finnas vattenpost och avlopp i utrymmet. Avloppet ska utrustas med grovfilter som filtrerar asbestresterna från tvättvattnet. Grovfiltret i avloppet ska förnyas efter varje asbestsanering som utförs i utrymmet. Det filtrerade vattnet kan också samlas upp i ett särskilt kärl.
- Utrymmet ska märkas ut med skyltar som varnar för asbest.
- Förbindelse till utrymmet ordnas genom en tredelad luftsluss.
- Tillförseln av ersättningsluft till utrymmet ska i första hand ordnas via slussen. Vägghkonstruktionerna i slussen ska vara hållbara. Dörrkonstruktionerna mellan luftslussarnas delar, klaffdörrarna, kan vara av plats. Ersättningsluften som kommer via slussen får inte helt täppas till, även om avskärmningen är utrustad särskilda luftöppningar för ersättningsluft.
- Luftslussens dörrkonstruktioner ska vara sådana att de stängs tätt om undertrycket blir defekt och förhindrar att asbestfiber frigörs via luftslussen.
- I den innersta delen av slussen ska det finnas en dammsugare för sugning av kläder och ett avfallskärl. Det ska vara möjligt att använda, starta och stänga av klädsugaren i slussens innersta del.
- I luftslussens mittersta del ska det finnas tvättmöjlighet, åtminstone ett tvättställ med rinnande vatten, fast vattenpost.
- I den yttersta delen ska det finnas ett klädställ för gångkläder.
- Det ska vara möjligt att transportera maskiner och anordningar för rengöring och underhåll in i utrymmet via luftslussen när utrymmet inte har en särskild dörr för ändamålet. Varje del av luftslussen ska vara tillräckligt stor, minst 1m²/avd., för att säkerställa arbetet i luftslussen.

- Undertrycket i serviceutrymmet dimensioneras så att undertrycket med tanke på de omgivande utrymmena är minst 5 pascal.
- Det ska finnas en sugare för rengöringen av de anordningar som underhålls. Detta kan genomföras enligt centraldammsugningsprincipen med hjälp av en kläddammsugare.
- Övriga förbindelseöppningar till serviceutrymmet ska vara täta och gå att låsa från serviceutrymmet. De övriga förbindelseöppningarna till utrymmet ska vara låsta då utrymmet är smutsigt.
- Undertrycksanordning en i serviceutrymmet ska kunna ersättas med en annan, då den egentliga anordningen underhålls eller rengörs.
- Luftbehandlingsanordningarna som har använts i serviceutrymmet ska kunna täppas till när arbetet har utförts.
- Luftbehandlingsanordningarnas funktionsduglighet i serviceutrymmet ska följas upp med mätningar minst en gång per år.
- Serviceutrymmet, luftslussen och luften i serviceutrymmet ska renas varje gång det har utförts asbestsanering. Renligheten fastställs i en visuell översikt som dokumenteras t.ex. i serviceloggboken.

Bilagor som ska bifogas ansökan

Till ansökan ska fogas en utredning över serviceutrymmets lämplighet för asbestsanering (planritning, använda ytmaterial, luftbehandlingsmaskiner, tvättmöjligheter, avlopp och värme).

Motsvarande uppgifter om serviceavtalsutrymmet och en kopia av serviceavtalet.

Om sökande inte själv äger serviceutrymmet ska till ansökan också fogas en kopia av serviceavtalet och en utredning över serviceutrymmets lämplighet för asbestsanering.

Ansvarsområdena för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverken förrättar som handräckning en inspektion i syfte att klarlägga om sökande har tillgång till sådana ändamålsenliga arbetsredskap och serviceutrymmen för dessa som förutsätts för att tillstånd ska kunna beviljas.

4 Register över tillstånd för asbestsanering

För handläggningen av tillståndsärenden och för främjande av arbetarskyddet samt för övervakningen av tillståndsinnehavarnas verksamhet för tillståndsmyndigheten ett register över tillstånd för asbestsanering (*Register över tillstånd för asbestsanering*). I samband med registreringen ger tillståndsmyndigheten tillståndshavaren ett registreringsnummer.

I registret förs in tillståndshavarens namn eller firma, kontaktinformation, företags- och organisationsnummer, hemvist eller hemort, registreringsnummer samt datum för när tillståndet beviljades, tillståndets giltighetstid och återkallande av tillståndet.

Uppgifterna i registret bevaras i två år efter det att tillståndet upphört att gälla eller den tillståndspliktiga verksamheten upphört.

Tillståndsmyndigheten ska på begäran av en tillståndshavare eller när ett tillstånd har återkallats eller när tillståndsmyndigheten har underrättats om att en tillståndspliktig verksamhet upphör, utan dröjsmål avlägsna uppgifterna om tillståndshavaren ur den offentliga informationstjänsten.

Tillståndsmyndigheten får med samtycke av den som registreras lämna ut uppgifter ur registret över asbestsaneringstillstånd i ett allmänt datanät. Sökande ska i ansökan ge sitt samtycke till att hans eller hennes kontaktuppgifter får lämnas ut i ett allmänt register.

Den offentliga informationstjänsten betjänar beställare av asbestsanering och aktörer inom branschen. Beställare av asbestsanering får information om aktörer som har beviljats tillstånd och tillståndsinnehavarna kan via den offentliga informationstjänsten förmedla sina kontaktuppgifter till kunderna.

5 Asbestsaneringstillståndets omfattning

Asbestsaneringen kan genomföras med:

- 1) avskärningsmetoden så att saneringen utförs på exponeringsområdet som lufttekniskt har avskiljts från den övriga arbetsmiljön,
- 2) saneringspåsemetoden så att en liten konstruktion eller ett litet tekniskt system som innehåller asbest avskärmas från och utsätts för undertryck jämfört med det omgivande luftområdet med en specialtillverkad saneringspåse, lufttekniskt har avskiljts från den övriga arbetsmiljön, saneringsavfallet avlägsnas från saneringsobjektet,
- 3) avlägsnande av hela delar så att en hel sådan del av en konstruktion eller anordning som innehåller asbest avlägsnas från konstruktionen och transporteras bort täckt av material som förhindrar att damm sprids,
- 4) dopningsmetoden så att en sådan lösgjord del av en konstruktion eller anordning som innehåller asbest, för att förhindra uppkomst av damm, doppas i en bassäng där asbesten avlägsnas,
- 5) våtsanering så att en konstruktion som innehåller asbest väts grundligt innan den rivs för att förhindra uppkomst av damm eller en fasadbeläggning som innehåller asbest avlägsnas genom våtblästring,
- 6) någon annan metod än de som avses i 1-5 punkten som blivit möjlig till följd av teknisk utveckling och med vilken motsvarande säkerhetsnivå uppnås.

Vid rivning av krokidolit ska alltid avskärningsmetoden användas.

Om asbesthalten i det material som ska saneras inte kan anges med säkerhet, ska avskärmningsmetoden användas vid saneringen.

6 Om ändringar av anmälningsskyldigheten

Den som har ett tillstånd för asbestsanering är skyldig att underrätta tillståndsmyndigheten om den tillståndspliktiga verksamheten upphör och om sådana väsentliga ändringar som inverkar på beviljande av tillstånd för asbestsanering.

Anmälan ska göras skriftligt och utan dröjsmål när ändringen har skett.

Skyldigheten att anmäla väsentliga ändringar är också viktig för att uppgifterna om tillståndshavarna ska vara aktuella i registret över tillstånd för asbestsanering och i den offentliga informationstjänsten.

Uppgifter som ska meddelas är försättande av företaget i konkurs, nedläggning av verksamheten, begränsning av handlingsbehörigheten för tillståndshavaren eller en persons i förvaltningen genom domstolsbeslut eller om intressebevakare utses eller vid personlig konkurs.

Byte av personer som hör till förvaltningen eller VD ska meddelas.

Ändringar som gäller serviceutrymme och avslutande av serviceavtal ska meddelas.

Det består inte anmälningsskyldighet när anordningar som är i bruk byts ut mot andra.

Efter att tillståndet har beviljats övervakas lämpligheten hos de anordningar som tillståndshavaren har tillgång till och underhållet av dem särskilt genom arbetarskyddsinspektioner.

7 Förnyande av tillstånd för asbestsanering

Om tillståndet har beviljats för en utsatt tid och tillståndshavaren vill förnya tillståndet gäller samma utredningsskyldighet över att kraven för beviljande av tillstånd uppfylls som för sökande som ansöker om nytt tillstånd. När tillståndsmyndigheter fattar beslut om förnyande av tillstånd utreder och bedömer tillståndsmyndigheten utgående från information som insamlats under tillsynen om asbestsaneringsverksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt.

I syfte att trygga verksamheten har tillståndshavaren, om den nya ansökan har lämnats till tillståndsmyndigheten en månad före tillståndets sista giltighetsdag, rätt att på basis av det tidigare tillståndet fortsätta att bedriva den tillståndspliktiga verksamheten fram tills att ärendet avgörs.

8 Återkallande av tillstånd för asbestsanering

Tillståndet för asbestsanering återkallas, om

1) tillståndshavaren begär det. I det fallet hörs tillståndshavaren inte särskilt.

2) sökanden i ansökan har lämnat felaktiga uppgifter som väsentligen har påverkat beviljandet av tillståndet. Sådana uppgifter är t.ex. information om handlingsbehörigheten för tillståndshavaren eller personer som hör till företagets administration eller information om arbetsredskap, anordningar som sökande har tillgång till och serviceutrymmena för dessa. Tillståndsmyndigheten behöver inte reservera tidsfrister för rättelse av felaktiga uppgifter innan tillståndet återkallas. Då måste en ny ansökan om tillstånd lämnas in.

Tillståndet kan återkallas om

- 1) förutsättningarna för beviljande av tillstånd inte längre uppfylls,
- 2) lagar, författningar och bestämmelser har överträtts i den tillståndspliktiga verksamheten, t.ex. om tillståndshavaren har anlitat personer som saknar sådan behörighet som krävs eller som med tanke på sitt hälsotillstånd är olämpliga att utföra saneringen eller om det fastställs brister i redskap, anordningar eller serviceutrymmena i anslutning till det tillståndspliktiga arbetet.
- 3) författningar eller bestämmelser som gäller förstöringen av asbestavfall har överträtts i den tillståndspliktiga verksamheten.

Om bristerna eller försummelserna kan avhjälpas, ska tillståndsmyndigheten ställa en frist för tillståndshavaren inom vilken bristen eller försummelsen ska avhjälpas. Tillståndsmyndigheten kan återkalla tillståndet, om tillståndshavaren inte har avhjälpit bristen eller försummelsen inom utsatt tid.

Innan beslut om återkallande fattas reserverar tillståndsmyndigheten tillståndshavaren tillfälle att bli hörd inom rimlig tid. Tillståndet kan också återkallas för en viss tid.

Beslutet om återkallande av tillstånd ska iakttas trots ändringssökande.

Närmare information ges av [regionförvaltningsverken](#).